

sætte igennem og vilde have vundet langt større Sympati, hvis Folkeskolen var bleven stillet mere frit. I det hele taget forstaar jeg ikke dette, at man ikke maa stryge denne Aldersgrænse. Jeg har lyst om det i Udvalget og paa forskellig Maade, men har ikke kunnet faa bestemt Svar paa, hvorfor der ikke maa staa, at Mellem-skolen fortsættes paa Folkeskolen, saa at man ikke faar denne vilkaarlig valgte Aldersgrænse, og derfor beklager jeg det, som den højtærede Minister udtalte før, at hvad jeg havde ønsket, og hvad det ærede Medlem fra Kellerup havde ønsket, nemlig at Skolerne kom til at staa frit i Kampen ude i Livet, ikke bliver gennemført. Kan Folkeskolen imidlertid udvikle sig saaledes, at man kan undgaa et Par Klasser i Mellem-skolen, anse vi det for saa meget heldigere. Jeg er ogsaa overbevist om, at det vil vække langt mere Tilfredshed hos den store Befolkning.

Imidlertid er jo Forslaget, som det nu er affattet, af ret gennemgribende Betydning for vor lærde Skole. Man ser jo, hvorledes de, der ere blevne uddannede i den, komme meget ubehjælpsomme ud til Befolkningen. Nu vil man gennem Mellem-skolen og Gymnasiet komme til en mere pædagogisk Opdragelse, saa at de komme mere i Forhold til, hvad der rører sig i vort Folk og i Tiden, i Stedet for at granske i den gamle Historie og de gamle døde Sprog. Dette anser jeg for et saa stort Fremskridt, at jeg ikke kan kunnet andet end indstille Lovforslaget til uforandret Vedtagelse, selv om jeg er vis paa, at Loven, hvis de Punkter, som jeg nu kortelig har fremhævet og ogsaa omtalt i Erklæringen, vare blevne vedtagne, vilde være blevet modtagen med større Glæde hele Landet over. Da, som sagt, den lærde Skole bliver saaledes ordnet, at Embedsmændene, der nu tidt staa ubehjælpsomme over for Livet og over for Befolkningens Krav, faa en anden og bedre Opdragelse, hvilket har sin store Betydning, indstiller jeg Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

M. Madsen: Jeg havde ikke troet, at der var blevet rejst nogen væsentlig Debat om Forslaget, og havde derfor troet, at jeg havde kunnet akkviescere ved den ærede Ordførers almindelige Udtalelser. Men da det modsatte har været Tilfældet, finder jeg Anledning til at motivere min Stilling med et Par Ord. Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at det ærede Medlem for

Assens (Berntsen) og min højtærede Meningsfælle her ved Siden af have udtalt, at der maaske kunde være kommet et mere modent Forslag paa visse Punkter ud af det ved en længere Behandling. Det tør man ikke benægte, der er jo endnu adskillige Stridspunkter, men de ere i alt Fald saa smaa, at det har vist sig, at man uden Vanskelighed har kunnet opnaa Enighed derom i det andet Ting. Men da dette har været Tilfældet, og da jeg ser, at man paa de Punkter, som jeg for mit Vedkommende har anset for farlige, har naaet en Løsning, der i alt Fald tilfredsstiller de interesserede Parter, skønner jeg ikke rettere end, at jeg maa anbefale at stemme for Forslaget. De Indvendinger for det første, der ere faldne med Hensyn til Folkeskolen, kan jeg ikke godkende; jeg tror ikke, at Folkeskolen vil producere Elever til den lærde Skole, alene Bekostningen vil være tilstrækkelig til at hindre det. Jeg tror ikke, at Folkeskolen er truet paa noget Punkt. Derimod troede jeg, at Realskolen i nogen Maade var truet derved, og det er derfor med Tilfredshed, at jeg har set de Ændringer, der ere indførte i det andet Ting og tiltraadte af Ministeren, saaledes at Realskolen i alt væsentligt kan akkviescere ved dem. De have jo tilskrevet Landstingets Udvalg, at vel foretrak de Mindretallets Ændringer, men at de dog kunde akkviescere ved den trufne Ordning. Det var de to Punkter. Det tredje Punkt, som jeg skal sige et Par Ord om, er om den lærde Skole. I Modsætning til den sidste ærede Taler, som var aldeles udelukkende tilfreds med Hensyn til den, maa jeg sige, at der tør jeg egentlig ikke have nogen afgørende Mening; thi det er jo sikkert, at der paa dette Punkt er Tvivlsspørgsmaal, og oppe i Landstinget har jo Mindretallet ogsaa udtalt sin Tvivl om, hvorvidt denne Ordning vilde være tilfredsstillende, naar det, der her foreslaas, traadte ud i sin fulde Virksomhed. Det lader jeg i alt Fald ligge. Hovedsagen for mig er, at langt det store Flertal inden for denne Skole er enig om at anbefale denne Løsning, og vi maa vel derfor kunne følge dem. Jeg tror overhovedet ikke, at man kan vente at faa større Enighed om dette Spørgsmaal inden for de lærdes Kreds, thi de lærde ere jo aldrig enige. Set fra disse 3 Synspunkter, skønner jeg ikke rettere end, at man, naar der er opnaaet saa stor Enighed oppe i Landstinget, kan anbefale Forslaget til Gennemførelse her i Tinget.